

Workshop Cliënt en trauma's (aan de hand van de Transitie Behandel Methode, TBM).

Door: **Fariba Rhmaty**

Fariba Rhmaty is bestuursvoorzitter en medeoprichter van de GGZ-instelling Coöperatie Expertisecentrum Transculturele Therapie U.A. Ze is hoofdopleider, supervisor en leertherapeut bij de Nederlandse Vereniging Voor Relatie- en Gezinstherapie (NVRG) en is werkzaam als transcultureel psychotherapeut, relatie –gezinstherapeut.

Fariba nam ons aan het begin van de workshop mee op reis. De deelnemers moesten opschrijven wat ze meenamen en wat ze verwachten tegen te komen op hun reis alleen, naar een land waar je de taal en cultuur niet kent. Een aantal van de deelnemers nam een paspoort mee, een mobiele telefoon, anderen namen toch hun man/vrouw en/of kinderen mee. Vragen die naar voren kwamen waren o.a.: hoe kom je aan geld en eten, hoe blijf je veilig en maak je vrienden.

Fariba heeft op basis van haar ervaringen zelf een nieuwe methodiek ontwikkeld: TBM. Deze methodiek gaat uit van het principe dat wie 'ik' ben (als therapeut), bepaalt hoe ik met cliënten omga. Je neemt altijd een eigen rugzak mee zoals je opvoeding (cultuur), je opleiding, etc. Om dit te illustreren vertelde Fariba haar eigen (vlucht)verhaal. Dit indringende verhaal van Fariba maakte ook duidelijk dat het hulpaanbod hier in Nederland niet was afgestemd op de 'wij' cultuur waarin veel vluchtelingen zijn opgegroeid. TBM is een methodiek die deze leemte opvult.

TBM is gebaseerd op meerdere theorieën zoals de transculturele systeemtherapie (binnen de 'wij' cultuur is het belangrijk om tot 7 generaties terug te kijken), de culturele antropologie en de ontwikkelingspsychologie. In TBM is het belangrijk dat je als therapeut een transitionele ruimte creëert zodat je cliënten zich veilig voelen om een overgang te maken van de ene fase naar de andere. Fariba heeft het over 3 overgangsfases (waarbij het systeem in onbalans is) bij migratie en trauma:

- separatie fase, waarbij er sprake is van onthechting, rouw, afscheid, een gevoel van verlies;
- liminele fase, waarbij er sprake is van verwarring, besef van verlies, maar er is nog niets nieuws voor in de plaat gekomen;
- re-integratiefase, waarbij er sprake is van het opnieuw hechten, het aanpassen aan een nieuw systeem

Veel vluchtelingen willen meteen integreren maar vallen door gebeurtenissen en omstandigheden terug in voorafgaande fases. Veel 1^e generatie vluchtelingen blijven in de liminele fase hangen.